

Корж Н. В.

ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОРПОРАТИВНОГО КАПІТАЛУ

У статті запропоновано методичний підхід до оцінювання ефективності використання корпоративного капіталу, який базується на визначенні інтегральних показників оцінки та умов формування його складових. Однорідність вимірювання показників забезпечено їх трансформацією через матрицю істинності з використанням методу нормалізації.

Ключові слова: корпоративний капітал, ефективність, цінність, нормалізація, булеві зміни, нормалізований показник, узагальнена оцінка.

1. Вступ

Існуючі методичні підходи і методики оцінки ефективності використання корпоративного капіталу, як показав проведений аналіз, мають неоднозначний характер. Це говорить про те, що існує необхідність напрацювання нових теоретичних і методичних підходів, які можуть бути побудовані як на основі вже існуючих підходів до оцінки капіталу, так і розробки нових методичних підходів для аналізу, які б дозволили більш повно і ґрунтовно досліджувати ефективність використання корпоративного капіталу в часі, в процесі життєвого циклу розвитку підприємства і здійснювати пошук резервів його зростання. Цим обґрунтовується актуальність проведеного дослідження.

2. Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання оцінювання ефективності корпоративного капіталу розглядаються в багатьох площинах економічної науки: в корпоративних фінансах, фінансовому менеджменті, фінансах, обліку і аудиті.

Структура капіталу та ефективність його використання здійснює прямий вплив на результати фінансово-господарської діяльності організації та посередній — на ставлення до неї власників та лендерів, тобто на величину капіталу.

Серед дослідників цього напрямку найбільш відомі: Росс С., Вестерфілд Р. та Джордан Б. [1], Бригхем Ю. та Гапенски Л. [2], Ван Хорн Дж. К. [3], Майерс С. [4], O'Connor Н. [5], Hosmer, W. A. та Smith, E. P. [6], Воробйов Ю. [7], Ковальов В. [8], Бланк І. [9], Пантелеев В. [10], Данилюк М. [11] та ін. Разом з цим питання структури корпоративного капіталу в контексті оцінювання його складових з подальшим їх приведенням до єдиного вимірювання серед економістів залишається дискусійним.

3. Об'єкт, мета та задачі дослідження

Об'єкт дослідження — корпоративний капітал підприємств харчової промисловості.

Мета дослідження — удосконалення методичного забезпечення комплексного оцінювання корпоративного капіталу підприємств харчової промисловості.

Для досягнення поставленої мети поставлено такі завдання:

1. Виділити чинники, які впливають на формування корпоративного капіталу в харчовій промисловості та показники, котрі описують їх ефективність.
2. Формалізувати підхід до оцінювання ефективності використання корпоративного капіталу.
3. Окреслити процес формування системи оцінки корпоративного капіталу.
4. Обґрунтувати методику комплексної оцінки ефективності використання корпоративного капіталу.

4. Методи дослідження комплексної оцінки ефективності використання корпоративного капіталу в харчовій промисловості

В результаті проведеного дослідження використувалися наступні методи:

- метод експертних оцінок — для обґрунтування коефіцієнтів значущості показників;
- метод аналізу витрат і ланцюжка цінностей — для визначення наявності або відсутності зазначених принципів використання корпоративного капіталу на досліджуваних підприємствах;
- методи математичної логіки (булеві функції) — для усередненої оцінки якісних показників корпоративного капіталу, що дозволило визначити ступінь наближення підприємства до рівня розвитку відповідного капіталу;
- метод нормалізації — для перетворення матриці натуральних показників в матрицю безрозмірних показників через те, що обрані показники мають різні одиниці виміру.

5. Результати комплексної оцінки ефективності використання корпоративного капіталу

Узагальнення існуючих поглядів на корпоративний капітал дозволило структурувати корпоративний капітал [12], яка базується на економічному змісті окремих його складових. Пропонуємо виходити в процесі оцінки корпоративного капіталу з оцінки ефективності його

використання. Потрібно мати на увазі, що в питаннях оцінки корпоративного капіталу потрібно зважати на те, що в процесі оцінки оцінюються не тільки права, але й обов'язки ефективного використання капіталу. Таким чином, обсяги цих зобов'язань можуть як підвищувати, так й знижувати оцінку корпоративного капіталу.

Оцінка корпоративного капіталу повинна проводитись на основі дії наступних чинників і груп показників:

1. Прибутковості і ефективності використання окремих складових капіталу в теперішній момент часу.

2. Очікуваних прибутків по окремих інвестиційних проектах, які здійснюються підприємством або які готуються ним до впровадження і по яких є конкретні конкурентні переваги.

3. Перспектив подальшого розвитку окремих складових корпоративного капіталу, які можуть призвести до забезпечення ефективної роботи, створення умов для подальшого покращення їх використання.

4. Професійних навичок менеджерів або практичної можливості їх заміни на більш професійно придатні.

5. Ліквідаційної або ринкової вартості всього майна, яка залежить від використовуваних методів амортизації, методів обліку затрат на покупні ресурси або його надлишкової вартості в розрахунку на продовження ефективної роботи підприємства.

6. Нагромаджені коротко- і довгострокової заборгованості підприємства і передбачених строків її погашення.

При такій значній кількості факторів, що впливають на ефективність використання корпоративного капіталу може визначитись неоднозначною. На практиці можуть виникнути ситуації, коли акції підприємства, які купуються за емісійною ціною, пізніше на ринку будуть коштувати набагато менше. Це може поставити під загрозу кошти акціонерів, які купили пайову власність неефективного підприємства, а нові інвестори повинні будуть вкладати у підприємство додаткові інвестиції, щоб врятувати його від банкрутства.

Крім того, розумна оцінка корпоративного капіталу може бути різною для різних потенційних інвесторів. Все залежить від видів операцій, для яких буде використовуватись підприємство і його майно, а також від кваліфікації менеджерів і способів контролю за ними. Одні інвестори будуть мати конкурентні переваги і комерційні ідеї, які дозволять успішно реалізувати один вид інвестиційних проектів, інші — інший вид інвестицій і інший профіль підприємства. В свою чергу, у кожного із цих напрямів діяльності є притаманний тільки йому потенціал максимальної прибутковості і сумарного потоку прибутків за визначений період часу.

Якщо формалізувати цей підхід, то можна стверджувати, що оцінка корпоративного капіталу промислового підприємства повинна базуватись на аналізі існуючих цінностей всіх інвестиційних проектів, які реалізуються, спираючись на майно і людський, фізичний, фінансовий, організаційний, споживчий і інтелектуальний потенціал даного підприємства.

Для цього пропонується проводити оцінку корпоративного капіталу (K) за такою формулою:

$$K = \sqrt[6]{\prod_{l=1}^6 Kl}, \quad (1)$$

де Kl — значення l -ої складової корпоративного капіталу; $l = 6$ — кількість складових корпоративного капіталу.

Вибір показників для кількісного і для якісного аналізу корпоративного капіталу визначається загальним комплексом поставлених задач і повинен відображувати єдність цілей і можливостей опису різних складових корпоративного капіталу, спрямованих на ефективне його використання.

Окремі складові корпоративного капіталу вважаються конкурентоздатними з точки зору ефективності їх використання і це визначається споживачем, виробником, постачальниками і іншими контрагентами виробничо-господарської і фінансової діяльності.

З врахуванням обраних характеристик пропонується використовувати такий процес формування оцінки корпоративного капіталу (табл. 1).

Таблиця 1

Процес формування системи оцінки корпоративного капіталу

Етап процесу	Характеристика етапу
Визначення окремих складових корпоративного капіталу і їх змісту	Корпоративний капітал формується за 6-ма окремими складовими: 1) фізичний капітал; 2) фінансовий капітал; 3) організаційний капітал; 4) споживчий капітал; 5) людський капітал; 6) інтелектуальна власність як капітал
Вибір кількісних показників і якісних характеристик оцінки	Кожна складова корпоративного капіталу визначається переліком власних показників і чинників оцінки, які визначають зміст окремої складової і значення в процесі формування ефективності промислового підприємства загалом
Збір інформації	На основі статистичної річної звітності і експертного опитування для якісних характеристик проводиться збір інформації із середовища в динаміці по окремих досліджуваних підприємствах
Нормалізація показників кількісної оцінки	Вибір методу нормалізації показників, тобто переведення їх у співставні одиниці виміру, що найбільшим чином відповідає умовам оцінки
Вибір критеріальних обмежень	Для частин фінансових коефіцієнтів існують нормативи оцінювання, які відображають межі ефективного функціонування підприємства. Для інших показників визначається напрям привабливих змін. Показники поділяються на дві групи: стимулятори і дестимулятори. Стимулятори — це такі показники, під впливом яких відбуваються привабливі зміни, а під дією дестимуляторів — значення показників, відносно нормативних, погіршуються
Обґрунтування методики оцінки	Обґрунтування методів інтеграції показників для узагальнення оцінок окремих складових корпоративного капіталу і загальної оцінки корпоративного капіталу в цілому. Оцінка корпоративного капіталу може здійснюватися: — по відношенню до ідеалу; — по відношенню до середнього значення на ринку; — по відношенню до найкращого значення в галузі або серед досліджуваних підприємств
Порівняння	Порівняння корпоративного капіталу в цілому і окремих його складових з окремими підприємствами, які увійшли до системи оцінки
Розвиток та управління корпоративним капіталом	Визначення резервів підвищення ефективності використання корпоративного капіталу в цілому і його окремих складових, зокрема, і розробка пропозицій щодо підвищення ефективності управління його використанням та розвитком

Кожна складова корпоративного капіталу передбачає ряд кількісних показників або якісних чинників оцінки, які здійснюють опис рушійних сил процесу забезпечення високого рівня корпоративного капіталу підприємства. Для оцінки було відібрано ряд показників, які найкращим чином описують систему оцінки і забезпечують аналіз ефективності використання корпоративного капіталу.

Вибір системи показників по окремих складових обумовлений тим, що кожна із них характеризує ту чи іншу сторону виробничо-господарської діяльності підприємства, її динаміку. А в цілому вся система показників охоплює всі найважливіші аспекти його діяльності. Це визиває необхідність розробки методики оцінки корпоративного капіталу підприємства з урахуванням комплексного впливу на його окремі складові. Ця методика повинна базуватись на існуючих підходах до оцінки і сприяти глибокому аналізу корпоративного капіталу в динаміці з метою виявлення резервів його зростання і підвищення зацікавленості підприємства в управлінні капіталом.

Сутність методики комплексної оцінки ефективності використання корпоративного капіталу полягає в тому, що спочатку здійснюється узагальнена оцінка кожної окремої складової капіталу. У відповідності з методикою обираються однотипні об'єкти на ринку, а саме підприємства, які випускають подібну продукцію і конкурують між собою. У відношенні до них буде здійснюватися оцінка. Складається перелік загальних для всіх об'єктів показників-чинників, за допомогою яких можна однозначно описати кожен об'єкт і виявити внутрішні об'єктивно існуючі закономірності досліджуваного процесу. Кількісні значення обраних показників характеристик зводяться в матрицю вихідних показників, на основі якої буде здійснюватися узагальнена оцінка (табл. 2).

Таблиця 2

Матриця кількісних показників-характеристик окремих складових корпоративного капіталу

Показники	Підприємства			
	1	2	...	N
X_1	X_{11}	X_{12}	...	X_{1n}
X_2	X_{21}	X_{22}	...	X_{2n}
...
X_m	X_{m1}	X_{m2}	...	X_{mn}

В якості вихідних даних найбільш часто використовуються статистичні дані або результати обчислень на основі статистичної інформації. Для результатів експертного опитування використовують ранг об'єкта або бал. В даному разі експертне опитування стосується наявності або відсутності зазначених принципів використання корпоративного капіталу на досліджуваних підприємствах. Тому доречно буде використовувати в якості змінних булеві змінні [13], які мають значення 1, коли даний принцип є або використовується на підприємстві, $i - 0$, коли він відсутній. Усереднена оцінка корпоративного капіталу на основі булевих змінних розраховується як середньоарифметична наявності всіх зазначених чинників на підприємстві. Така оцінка дозволить визначити ступінь наближення підприємства до рівня розвитку відповідного капіталу.

Аналізовані показники повинні мати однакові одиниці вимірювання, період спостереження, методику розрахунку, елементи, які відносяться до незмінної сукупності (межі об'єкта мають бути незмінними) і єдиний образ пріоритетності («чим більше, тим краще»). Якщо характер показників «чим менше, тим краще», то показники перераховуються наступним чином:

$$\text{Новий показник} = \frac{1}{\text{Старий показник}} \quad (2)$$

Після обґрунтування показників для оцінки і збирання відповідної для цього інформації необхідно провести нормалізацію вихідних даних. У зв'язку із тим, що обрані показники мають різні одиниці виміру, необхідно матрицю натуральних показників перетворити в матрицю безрозмірних показників. Для цього використовують існуючі методи нормалізації.

Серед існуючих методів нормалізації даних найбільш часто використовуються такі:

1. Нормалізація відносно суми:

$$\text{Нормалізований}_\text{показник} = \frac{\text{Значення}_\text{показника}_\text{до}_\text{нормалізації}}{\text{Сума}_\text{показників}} \quad (3)$$

2. Нормалізація відносно максимального або мінімального значення показника застосовується, якщо пріоритетність показників має різні образи.

Для показників із пріоритетністю «чим більше, тим краще» використовують такі формули:

- 1 варіант:

$$\text{Нормалізований}_\text{показник} = \frac{\text{Показник}_\text{до}_\text{нормалізації}}{\text{Максимальний}_\text{показник}} \quad (4)$$

- 2 варіант:

$$\text{Нормалізований}_\text{показник} = \frac{\text{Показник}_\text{до}_\text{нормалізації} - \text{Мінімальний}_\text{показник}}{\text{Максимальний}_\text{показник} - \text{Мінімальний}_\text{показник}} \times K \quad (5)$$

де K – максимальна шкальна оцінка.

Для показників із пріоритетністю «чим менше, тим краще» використовують такі формули:

- 1 варіант:

$$\text{Новий}_\text{показник} = \frac{\text{Мінімальний}_\text{показник}}{\text{Показник}_\text{до}_\text{нормалізації}} \quad (6)$$

- 2 варіант:

$$\text{Новий}_\text{показник} = \frac{\text{Максимальний}_\text{показник} - \text{Показник}_\text{до}_\text{нормалізації}}{\text{Максимальний}_\text{показник} - \text{Мінімальний}_\text{показник}} \times K \quad (7)$$

Діапазон отриманих даних знаходиться в межах від 0 до К [14].

Для цілей оцінки, визначеної дослідженням, найбільше підходить нормалізація показників відносно максимального і мінімального значення, причому другий її варіант. В якості K візьмемо одиницю, тобто досліджувані показники будуть упорядковані від 0 до 1, найкраще значення буде дорівнювати одиниці і другий варіант нормалізації дозволить уникнути від'ємних значень нормалізованих показників. В результаті нормалізації автор статті отримує такі матриці нормалізованих значень вихідних показників, як показано в табл. 3.

Таблиця 3

Матриця нормалізованих показників-характеристик окремих складових корпоративного капіталу

Нормалізовані показники	Підприємства			
	1	2	...	N
\bar{X}_1	\bar{X}_{11}	\bar{X}_{12}	...	\bar{X}_{1n}
\bar{X}_2	\bar{X}_{21}	\bar{X}_{22}	...	\bar{X}_{2n}
...
\bar{X}_m	\bar{X}_{m1}	\bar{X}_{m2}	...	\bar{X}_{mn}

Як правило, всі обрані показники можуть по-різному впливати на інтегральну оцінку корпоративного капіталу, локальні характеристики об'єкта через це мають різні значення внутрішнього і зовнішнього впливу на результуючий показник. Внаслідок цього пропонується визначати внутрішню значимість показників на основі показника ентропії, яка показує кількісну невизначеність проблеми. Якщо дана проблема формулюється тільки якісно і не базується на кількісних показниках, то показник ентропії наближується до нуля. Якщо всі показники дослідження проблеми є кількісними, то ентропія наближається до одиниці.

Для визначення внутрішньої значимості кожного показника досліджуваних підприємств пропонується використовувати формулу для визначення внеску кожного з досліджуваних об'єктів у відповідному показнику:

$$d_{ij} = \frac{\bar{x}_{ij}}{\sum_{i=1}^n x_{ij}}, \quad (8)$$

де d_{ij} — внесок кожного j -того досліджуваного підприємства в i -тий показник; \bar{x}_{ij} — нормалізовані значення показників; $\sum_{i=1}^n x_{ij}$ — сума нормалізованих показників по всіх досліджуваних підприємствах.

Результати розрахунку внесків кожного показника всіх досліджуваних підприємств в конкретну структурну компоненту корпоративного капіталу можуть бути сформовані у вигляді матриці і представлені в табл. 4.

Враховуючи внески кожного показника в загальну систему оцінки окремої складової корпоративного капіталу можна визначити внутрішню функціональну значимість за формулами:

$$E_{ij} = -\frac{1}{\ln n} \left(\sum_{i=1}^n d_{ij} \ln d_{ij} \right), \quad (9)$$

$$d_{ij} = 1 - E_{ij}, \quad (10)$$

$$\bar{d}_{ij} = \frac{d_{ij}}{\sum_{i=1}^n d_{ij}}, \quad (11)$$

де \bar{d}_{ij} — внутрішня функціональна значимість кожного розглянутого i -того показника j -того досліджуваного підприємства; E_{ij} — ентропія розглянутого i -того показника j -того досліджуваного підприємства; n — кількість досліджуваних підприємств ($i = 1 \div n$); m — кількість показників у системі оцінки окремої складової корпоративного капіталу ($j = 1 \div m$).

Таблиця 4

Матриця внесків показників-характеристик окремих складових корпоративного капіталу

Показники	Підприємства			
	1	2	...	N
d_1	d_{11}	d_{12}	...	d_{1n}
d_2	d_{21}	d_{22}	...	d_{2n}
...
d_m	d_{m1}	d_{m2}	...	d_{mn}

Зміст визначення внутрішньої значимості показників полягає в тому, що кожен показник в системі оцінки має свій певний рівень невизначеності, який визначається виходячи із порівняння цих показників по всім досліджуваним підприємствам. Ступінь невизначеності показує ступінь концентрації уваги аналітика саме на цій характеристиці, вона кількісно визначається рівнем її внутрішньої значимості. Розрахунок внутрішньої значимості показників показано в табл. 5.

Таблиця 5

Внутрішня значимість показників окремих складових корпоративного капіталу

Показники	Підприємства			
	1	2	...	n
d_1	d_{11}	d_{12}	...	d_{1n}
d_2	d_{21}	d_{22}	...	d_{2n}
...
d_m	d_{m1}	d_{m2}	...	d_{mn}

Після визначення внутрішньої значимості кожного показника кожної окремої складової в загальній системі оцінки корпоративного капіталу визначається узагальнена оцінка кожної складової корпоративного капіталу як середньозважена сума за формулою:

$$K_l = \sum_{j=1}^m x_{ij} d_{ij}, \quad (12)$$

де l — кількість складових корпоративного капіталу, згідно із запропонованою у попередньому розділі системою

оцінки $l = 6$ (1 – фізичний капітал; 2 – фінансовий капітал; 3 – організаційний капітал; 4 – споживчий капітал; 5 – людський капітал; 6 – інтелектуальна власність як капітал).

Всі розрахунки представляються у вигляді табл. 6.

Таблиця 6

Узагальнена оцінка окремих складових корпоративного капіталу

Нормалізовані показники	Підприємства			
	1	2	...	N
\bar{x}_1	$\bar{x}_{11}d_{11}$	$\bar{x}_{12}d_{12}$...	$\bar{x}_{1n}d_{1n}$
\bar{x}_2	$\bar{x}_{21}d_{21}$	$\bar{x}_{22}d_{22}$...	$\bar{x}_{2n}d_{2n}$
...
\bar{x}_m	$\bar{x}_{m1}d_{m1}$	$\bar{x}_{m2}d_{m2}$...	$\bar{x}_{mn}d_{mn}$
Сума	$\sum_{j=1}^m x_{1j}d_{1j}$	$\sum_{j=1}^m x_{2j}d_{2j}$...	$\sum_{j=1}^m x_{nj}d_{nj}$

В результаті проведеної оцінки отримаємо значення оцінки ефективності використання кожної складової корпоративного капіталу і капіталу загалом. Оцінити їх значення можна за допомогою рівномірної шкали, яка наведена в табл. 7.

Таблиця 7

Шкала оцінки корпоративного капіталу

Значення оцінки	Характеристика оцінки
0–0,2	Низьке значення (НЗ)
0,21–0,4	Нижче середнього (НС)
0,41–0,6	Середнє значення (СЗ)
0,61–0,8	Вище середнього (ВС)
0,81–1	Високе значення (ВЗ)

На рис. 1 подано узагальнену оцінку корпоративного капіталу досліджуваних підприємств за 2009–2013 роки.

Проведений аналіз дозволив зробити наступні висновки.

Протягом всього досліджуваного періоду найбільше значення корпоративного капіталу спостерігалось на Переяславському експериментальному (2010–2012 роки) і Рокитнянському (2009 і 2013 роки) хлібокомбінатах, а найменше – на Бердянському.

Усереднене значення ефективності використання корпоративного капіталу за 2009–2013 роки показало, що найвище значення було на Переяславському експериментальному хлібозаводі – 0,49, на другому місці зі значенням 0,43 – Рокитнянський хлібокомбінат, на третьому – Запорізький (0,42), на четвертому – Оріховський (0,39), на п'ятому – «Київмлин» (0,38), на шостому – Бердянський хлібокомбінат – 0,33.

Аналіз показав, що на Запорізькому, Переяславському експериментальному і Рокитнянському хлібокомбінатах за період, що досліджувався, спостерігалось зростання ефективності використання корпоративного капіталу, на решті підприємств відбулося зниження корпоративного капіталу, при цьому найбільшими темпами знижувався показник на ПАТ «Київмлин» (–4,4 %). Найбільшими темпами зростала ефективність використання корпоративного капіталу на Запорізькому хлібокомбінаті (4,4 %).

Такий підхід дозволить узагальнити систему оцінки корпоративного капіталу для досліджуваних підприємств і зробити висновки щодо якісної їх оцінки.

Як правило, всі обрані показники можуть по-різному впливати на інтегральну оцінку корпоративного капіталу, локальні характеристики об'єкта через це мають різні значення внутрішнього і зовнішнього впливу на результуючий показник. Внаслідок цього пропонується визначати внутрішню значимість показників на основі показника ентропії, яка показує кількісну невизначеність проблеми.

Аналіз результатів дозволить сформувати систему управління і розвитку корпоративного капіталу не тільки загалом, але й по окремим його складовим і виявити існуючі на досліджуваних підприємствах недоліки і зауваження.

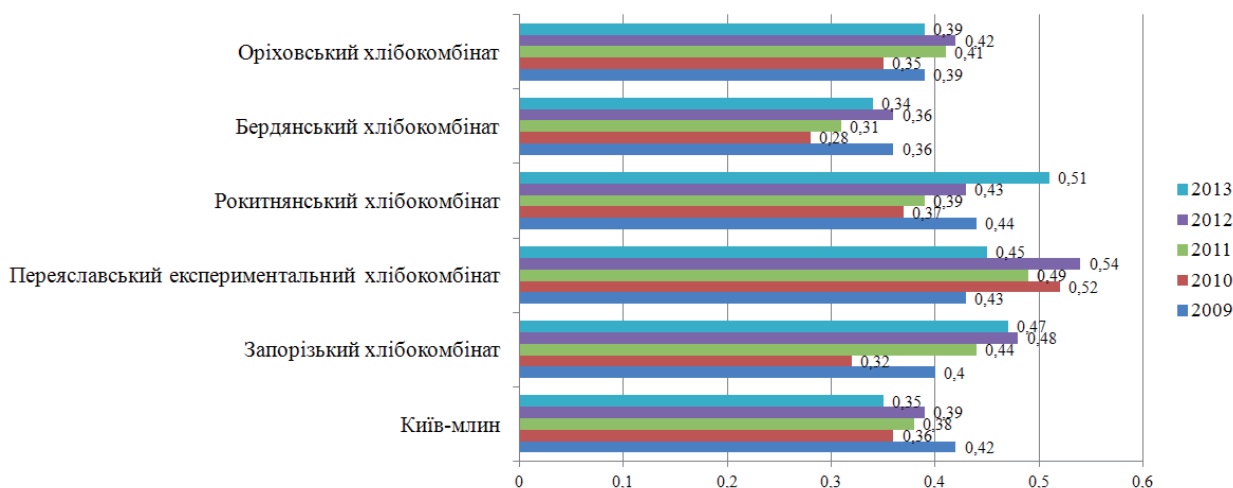

Рис. 1. Інтегральна оцінка корпоративного капіталу на досліджуваних підприємствах за 2009–2013 роки

6. Обговорення результатів комплексної оцінки ефективності використання корпоративного капіталу підприємств харчової промисловості

Проведена комплексна оцінка ефективності використання корпоративного капіталу надає можливість оптимізувати його структуру відповідно до специфічних умов господарювання, підвищити ефективність використання капіталу та його віддачу, забезпечити ефективність управлінської діяльності, спрямованої на нарощування потенціалу корпоративного капіталу в цілому та окремих його складових.

Результати комплексної оцінки ефективності використання корпоративного капіталу досліджуваних хлібопекарських підприємств України є основою для розробки адекватної системи управління корпоративним капіталом відповідно до умов господарювання, що склалися та, відповідно, призвести до забезпечення ефективної роботи підприємства й задоволення інтересів всіх агентів в господарській діяльності: держави, власників, персоналу.

7. Висновки

В результаті проведених досліджень:

1. Обґрунтовано чинники, які впливають на формування корпоративного капіталу в харчовій промисловості та показники, котрі описують їх ефективність. При цьому оцінюються не тільки права, але й обов'язки ефективного використання капіталу, що приводить до великої кількості показників оцінювання, неоднозначності способу вимірювання чинників.

2. Оцінка корпоративного капіталу промислового підприємства повинна базуватись на аналізі існуючих цінностей всіх інвестиційних проектів, які реалізуються, спираючись на майно і людський, фізичний, фінансовий, організаційний, споживчий і інтелектуальний потенціал даного підприємства.

3. Процес формування системи оцінки корпоративного капіталу передбачає такі етапи: визначення окремих складових корпоративного капіталу і їх змісту; вибір кількісних показників і якісних характеристик оцінки; збір інформації; нормалізація показників кількісної оцінки; вибір критеріальних обмежень; обґрунтування методики оцінки; порівняння та розвиток і управління корпоративним капіталом.

4. Апробація запропонованого методичного підходу до оцінки ефективності використання корпоративного капіталу на хлібопекарських підприємствах України дозволила зробити наступні висновки: інтегральна оцінка корпоративного капіталу дає достатньо прозорі результати щодо рівня сформованості та ефективності використання корпоративного капіталу в розрізі існуючих цінностей всіх інвестиційних проектів.

Література

1. Росс, С. Основы корпоративных финансов [Текст]: пер. с англ. / С. Росс, Р. Вестерфилд, Б. Джордан. — М.: Лаборатория базовых знаний, 2001. — 704 с.
2. Бриггем, Ю. Финансовый менеджмент: полный курс [Текст]: в 2-х томах / Ю. Бриггем, Л. Гапенски; пер. с англ. под ред. В. В. Ковалева. — СПб: Экономическая школа, 1997. — Т. 2. — 669 с.

3. Ван Хорн, Дж. К. Основы управления финансами [Текст]: пер. с англ. / Дж. К. Ван Хорн. — М.: Финансы и статистика, 2005. — 800 с.
4. Брейли, Р. Принципы корпоративных финансов [Текст]: пер. с англ. / Р. Брейли, С. Майерс. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 1997. — 1120 с.
5. O'Connor, H. Finance Capital or Corporate Capital? [Text] / H. O'Connor // Monthly Review. — 1968. — Vol. 20, № 7. — P. 30–37. doi:10.14452/mr-020-07-1968-11_4
6. Hosmer, W. A. Capital Surplus and Corporate Net Worth (Book) [Text] / W. A. Hosmer, E. P. Smith // Accounting Review. — December 1936. — Vol. 11, № 4. — P. 395.
7. Воробйов, Ю. М. Фінансовий капітал акціонерних компаній [Текст] / Ю. М. Воробйов // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. — 2013. — № 1. — С. 7–11.
8. Ковалев, В. В. Финансовый менеджмент [Текст] / В. В. Ковалев. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Тк Велби, Проспект, 2007. — 1024 с.
9. Бланк, И. А. Управление формированием капитала [Текст] / И. А. Бланк. — К.: «Ника-Центр», 2000. — 512 с.
10. Пантелеев, В. П. Проблема формирования эффективной структуры капитала та вибору форм кредитування інвестиційних проектів [Текст] / В. П. Пантелеев, М. С. Микова // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Економічна серія. — 2009. — № 869. — С. 131–137.
11. Данилюк, М. О. Фінансовий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / М. О. Данилюк, В. І. Савич. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 204 с.
12. Корж, Н. В. Структурна орієнтація корпоративного капіталу [Текст] / Н. В. Корж // Економічний часопис-XXI. — 2014. — № 11–12. — С. 113–116.
13. Виноградова, М. С. Булевы функции: Методические указания к выполнению типового расчета [Текст] / М. С. Виноградова, С. Б. Ткачев. — М.: МГТУ им. Н. Э. Баумана, 2007. — 32 с.
14. Касьянова, Н. В. Потенціал підприємства: формування та використання [Текст]: підручник / Н. В. Касьянова, Д. В. Соколова, В. В. Морева, О. В. Белякова, О. Б. Балакай. — 2-ге вид. перероб. та доп. — К.: Центр учбової літератури, 2013. — 248 с.

ОБОСНОВАНИЕ МЕТОДИЧЕСКОГО ПОДХОДА К ОЦЕНКЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОРПОРАТИВНОГО КАПИТАЛА

В статье предложен методический подход к оценке эффективности использования корпоративного капитала, основанный на определении интегральных показателей оценки и условий формирования его составляющих. Однородность измерения показателей обеспечена их трансформацией через матрицу истинности с использованием метода нормализации.

Ключевые слова: корпоративный капитал, эффективность, ценность, нормализация, булевы изменения, нормализованный показатель, обобщенная оценка.

Корж Наталья Владимировна, кандидат экономических наук, доцент, кафедра туризма та готельно-ресторанної справи, Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, Україна, e-mail: norischuk@mail.ru, korzh-nataliya_69@ukr.net.

Корж Наталья Владимировна, кандидат экономических наук, доцент, кафедра туризма и гостинично-ресторанного дела, Винницкий торгово-экономический институт Киевского национального торгово-экономического университета, Украина.

Korzh Natalia, Vinnytsia Institute of Trade and Economics, Kyiv National University of Trade and Economics, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: norischuk@mail.ru, korzh-nataliya_69@ukr.net